

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα: «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου ο οποίος τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 521/2008 για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης “Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο”»

[COM(2011) 224 τελικό — 2011/0091 (NLE)]

(2011/C 318/23)

Εισηγητής: ο κ. **Mihai MANOLIU**

Στις 16 Μαΐου 2011 και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

«Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου ο οποίος τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 521/2008 για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης “Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο”»

COM(2011) 224 τελικό — 2011/0091 (NLE).

Στις 3 Μαΐου 2011, το Προεδρείο της ΕΟΚΕ ανέθεσε στο ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση» την προετοιμασία των σχετικών εργασιών.

Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα των εργασιών, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή όρισε, κατά την 437η σύνοδο ολομέλειάς της στις 13 και 14 Ιουλίου 2011 (συνεδρίαση της 13ης Ιουλίου), γενικό εισηγητή τον κ. MANOLIU και υιοθέτησε με 131 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την απόφαση πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου περί τροποποίησης του κανονισμού αριθ. 521/2008 για τη σύσταση κοινής επιχείρησης «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΕ ΚΚΥ). Θεωρεί ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα ενισχύσουν τις επενδύσεις στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης. Κατά συνέπεια, θα αυξηθεί η απαιτούμενη προβλεψιμότητα για τους δικαιούχους χάρη στην εισαγωγή της δυνατότητας καθορισμού ενός ελάχιστου επιπέδου χρηματοδότησης για την εκάστοτε πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

1.2 Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της εν λόγω πρότασης και υπογραμμίζει τη σημασία που αποδίδεται στην προτεινόμενη στρατηγική για τις επενδύσεις και τον συντονισμό της έρευνας στο πλαίσιο ενίσχυσης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

1.3 Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει ⁽¹⁾ την ανάγκη:

1.3.1 απλούστευσης των διαδικασιών για την άμβλυνση των επιπτώσεων της γραφειοκρατίας στα προγράμματα Ε&Α·

1.3.2 ενός εκτεταμένου ενημερωτικού προγράμματος για την αποτελεσματικότερη συγκέντρωση των απαιτούμενων οικονομικών πόρων, όχι μόνο με τη συνεισφορά της βιομηχανίας, αλλά και με συνεισφορές των υπόλοιπων φορέων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες·

1.3.3 η συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ΚΕ ΚΚΥ να εφαρμοστεί δίκαια και επί ίσους όρους στο Βιομηχανικό Όμιλο και τον Ερευνητικό Όμιλο·

1.3.4 να μην προκύψουν από την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού του Συμβουλίου περαιτέρω οικονομικές επιπτώσεις πέραν

των προβλεπόμενων στον προϋπολογισμό που εγκρίθηκε αρχικά για τον εν λόγω κανονισμό του Συμβουλίου. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις πρέπει να διευκολύνουν τη διάθεση των πόρων του προβλεπόμενου προϋπολογισμού·

1.3.5 εφαρμογής προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης προκειμένου τα προσόντα των εργαζομένων να ευθυγραμμιστούν με τις θέσεις εργασίας που προκύπτουν από την παρούσα κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία (ΚΤΠ)·

1.4 χάραξης σαφούς στρατηγικής και χάρτη πορείας για το 2020.

2. Πλαίσιο και γενικές παρατηρήσεις

2.1 Οι τεχνολογίες κυψελών καυσίμου και υδρογόνου (ΚΚΥ) αποτελούν μακροπρόθεσμες ενεργειακές επιλογές με ευεπίθετες προοπτικές. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε όλους τους τομείς της οικονομίας και προσφέρουν πολλαπλά πλεονεκτήματα ως προς την ενεργειακή ασφάλεια, τις μεταφορές, το περιβάλλον και την αποτελεσματική χρήση των φυσικών πόρων.

2.2 Η κοινή επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΕ ΚΚΥ):

2.2.1 Έχει ως στόχο να επιτρέψει στην Ευρώπη να πρωτοστατήσει σε παγκόσμια κλίμακα στον τομέα των τεχνολογιών κυψελών καυσίμου και υδρογόνου, ούτως ώστε οι δυνάμεις της αγοράς να μπορέσουν να παράγουν ουσιαστικά δημόσια οφέλη·

2.2.2 ενισχύει με συντονισμένο τρόπο τις δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (ΕΤΑ&Ε) στα κράτη μέλη με σκοπό την αντιμετώπιση της ανεπάρκειας της αγοράς και την εστίαση στην ανάπτυξη εμπορικών εφαρμογών. Η ΚΕ ΚΚΥ – η οποία έχει τεθεί σε λειτουργία εδώ και περισσότερα από δύο χρόνια – έχει

⁽¹⁾ ΕΕ C 204 της 9/8/2008, σ. 19.

ήδη ολοκληρώσει ένα λειτουργικό κύκλο με τη δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, αξιολογήσεις προτάσεων, διαπραγματεύσεις χρηματοδότησης και σύναψη συμφωνιών επιχορήγησης⁽²⁾.

2.2.3 υποστηρίζει την υλοποίηση των προτεραιοτήτων έρευνας της ΚΤΠ για τις κυψέλες καυσίμου και υδρογόνου με επιχορηγήσεις βάσει ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων (Η χρηματοοικονομική συνεισφορά της ΕΕ ανέρχεται συνολικά σε 470 εκατομμύρια ευρώ).

2.2.4 αποσκοπεί στην αύξηση των δημόσιων και των ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα της έρευνας των τεχνολογιών κυψελών καυσίμου και υδρογόνου.

2.3 Η ΚΕ ΚΚΥ έχει τα εξής καθήκοντα και αρμοδιότητες:

2.3.1 να διασφαλίσει την καθιέρωση και την αποτελεσματική διαχείριση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας·

2.3.2 να εξασφαλίσει κρίσιμη μάζα ερευνητικών προσπαθειών·

2.3.3 να προσελκύσει νέες βιομηχανικές επενδύσεις σε επίπεδο κρατών μελών και περιφερειών·

2.3.4 να φροντίσει να τονωθεί η καινοτομία και η δημιουργία νέων αλυσίδων αξίας με συμμετοχή ΜΜΕ·

2.3.5 να διευκολύνει τη διαδραστική σχέση μεταξύ βιομηχανίας, πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων επί της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας·

2.3.6 να προωθήσει τη συμμετοχή των ΜΜΕ, σύμφωνα με τους στόχους του έβδομου προγράμματος πλαισίου·

2.3.7 να ενθαρρύνει τη συμμετοχή ιδρυμάτων από όλα τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες·

2.3.8 να διεξάγει ερευνητικές δραστηριότητες προς υποστήριξη της ανάπτυξης νέων κανονισμών και προτύπων, διασφαλίζοντας παράλληλα την ασφαλή λειτουργία και μη παρεμπόδιση της καινοτομίας·

2.3.9 να δραστηριοποιηθεί στον τομέα της επικοινωνίας και παροχής αξιόπιστων πληροφοριών προς ευαισθητοποίηση του κοινού·

2.3.10 να προσελκύσει ευρωπαϊκή χρηματοδότηση και να κινητοποιήσει πόρους του ιδιωτικού τομέα·

2.3.11 να φροντίσει για τη χρηστή οικονομική διαχείριση των πόρων·

2.3.12 να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο διαφάνειας και υγιή ανταγωνισμό μεταξύ όλων των υποψηφίων και ιδιαίτερα των ΜΜΕ·

2.4 Η κοινή επιχείρηση ΚΚΥ συμβάλλει στην υλοποίηση του έβδομου προγράμματος-πλαισίου και ιδίως των θεματικών τομέων «Ενέργεια», «Νανοεπιστήμες, νανοτεχνολογίες, υλικά και νέες τεχνολογίες παραγωγής» και «Μεταφορές (συμπεριλαμβανομένης της αεροναυτικής)» του ειδικού προγράμματος «Συνεργασία».

3. Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

3.1 Σύμφωνα με το άρθρο 187 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες (ΚΤΠ) έχουν ενταχθεί στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο [ΠΠ7⁽³⁾] ως μέσο δημιουργίας, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στο χώρο της έρευνας.

3.2 Η ΕΟΚΕ⁽⁴⁾ τονίζει ότι οι ΚΤΠ αντικατοπτρίζουν τη σταθερή προσηλωση της ΕΕ στον συντονισμό των ερευνητικών προσπαθειών, στην ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και στην επίτευξη των στόχων ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

3.3 Ευθύς εξαρχής προϋπόθεση για τη συμμετοχή της βιομηχανίας ήταν να συνεισφέρει η ίδια το 50 % των τρεχουσών δαπανών. Η δε συνεισφορά της βιομηχανίας σε είδος στις λειτουργικές δαπάνες έπρεπε να ισοδυναμεί τουλάχιστον με την οικονομική συνεισφορά της Επιτροπής.

3.4 Η ΕΟΚΕ διαπιστώνει με λύπη ότι μετά τις δύο πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για την ΚΕ ΚΚΥ, τα ανώτατα όρια χρηματοδότησης έπρεπε να αξιολογηθούν συστηματικά και να μειωθούν για όλους τους συμμετέχοντες και δη για τις μεγάλες βιομηχανίες από 50 % σε 33 % της συνεισφοράς της ΚΕ ΚΚΥ και για τις ΜΜΕ και τους ερευνητικούς οργανισμούς από 75 % σε 50 %.

3.5 Αυτά τα επίπεδα χρηματοδότησης είναι σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με το 7ο ΠΠ, καθώς και με τα προγράμματα Ε&Α με αντικείμενο τις κυψέλες καυσίμου και το υδρογόνου εκτός Ευρώπης.

3.6 Τα χαμηλά ποσοστά χρηματοδότησης και η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση έχουν ως αποτέλεσμα το σημερινό επίπεδο της συμμετοχής στις επιχειρηματικές δράσεις της ΚΕ ΚΚΥ να είναι κατώτερο των αρχικών προσδοκιών.

3.7 Εάν δεν αλλάξουν τα δεδομένα, θα πρέπει να αναμένεται γενικευμένη και παρατεταμένη έλλειψη ενδιαφέροντος, τόσο από την πλευρά της βιομηχανίας όσο και στο χώρο της έρευνας.

3.8 Ο κανονισμός ως έχει δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι οι συνεισφορές από δημόσιες εθνικές και περιφερειακές πηγές στα έργα ενθαρρύνονται και μάλιστα, σε αρκετές περιπτώσεις, είναι αναμενόμενες.

3.9 Το νέο κείμενο αναφέρει ότι η ισοδύναμη συνεισφορά σε σχέση με τα κονδύλια της ΕΕ θα επιτρέψει να ληφθεί υπόψη η συνεισφορά όχι μόνο της βιομηχανίας αλλά και άλλων νομικών οντοτήτων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες.

3.10 Για να αυξηθεί η αναγκαία προβλεψιμότητα για τους δικαιούχους, εισάγεται η δυνατότητα καθορισμού του ελάχιστου ορίου χρηματοδότησης για μια συγκεκριμένη πρόσκληση.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Η ΚΕ ΚΚΥ ιδρύθηκε το 2008 ως πρώτο παράδειγμα ενός μέσου συμπράξης του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα στο πλαίσιο του σχεδίου ΣΕΤ, τεχνολογικού πυλώνα της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ενέργεια και το κλίμα. Η ΚΕ ΚΚΥ έχει ως στόχο την

⁽²⁾ Μέχρι στιγμής υφίστανται τέσσερις άλλες κοινές επιχειρήσεις: CLEAN SKY, IMI, ARTEMIS και ENIAC.

⁽³⁾ ΕΕ L 412 της 30/12/2006.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 204 της 9/8/2008, σ. 19.

επιτάχυνση της ανάπτυξης των τεχνολογιών κυψελών καυσίμου και υδρογόνου στο πλαίσιο της ενεργειακής πολιτικής για τη δεκαετία 2010-2020. Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων προσδιορίζουν 36 τομείς με στόχο τη διευκόλυνση της ανάπτυξης καινοτόμων επιχειρηματικών εφαρμογών σε πέντε τομείς:

- 4.1.1 τις υποδομές μεταφορών και τον ανεφοδιασμό·
- 4.1.2 την παραγωγή και τη διανομή υδρογόνου·
- 4.1.3 την τοπική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας·
- 4.1.4 το φορητό εξοπλισμό·
- 4.1.5 διάφορες πολυτομεακές εφαρμογές.

4.2 Ο γενικός στόχος της κοινής επιχειρηματικής δράσης για τα επόμενα πέντε χρόνια συνίσταται στην επιτάχυνση της ανάπτυξης των τεχνολογιών κυψελών καυσίμου και υδρογόνου, ούτως ώστε να διατεθούν στο εμπόριο και δη σε εξειδικευμένες νέες αγορές (φορητού εξοπλισμού, φορητών γεννητριών, οικιακών εφαρμογών που προκύπτουν από το συνδυασμό παροχής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, εφαρμογών στον τομέα των μεταφορών).

4.3 Η ΚΕ ΚΚΥ και η κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία στοχεύουν στον καθορισμό και την εφαρμογή ενός διωνύμου έρευνας και ανάπτυξης με γνώμονα τα αποτελέσματα των δύο αυτών τεχνολογιών και την ευρεία διάδοσή τους. Οι δραστηριότητες βασίζονται στα έγγραφα στρατηγικής που προσδιορίζουν τα βιομηχανικά

προγράμματα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής τεχνολογικής πλατφόρμας για το υδρογόνο και τις κυψέλες καυσίμου, και ειδικότερα του σχεδίου εφαρμογής της.

4.4 Ο Ευρωπαϊκός Όμιλος ΚΚΥ για μία ΚΕ ΚΚΥ με την επωνυμία «New Energy World Industrial Grouping Fuel Cell and Hydrogen for Sustainability» (Παγκόσμιος Βιομηχανικός Όμιλος ΚΚΥ Νέας Ενέργειας για την αειφορία -NEW-IG) ⁽⁵⁾ είναι μια ένωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα βελγικού δικαίου, ανοικτή σε όλες τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις με δραστηριότητες στην έρευνα και την ανάπτυξη στον τομέα κυψελών καυσίμου και υδρογόνου. Στον εν λόγω Όμιλο μπορούν επίσης να προσχωρήσουν επιχειρήσεις από τις χώρες του ΕΟΧ και τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του είναι της τάξεως του ενός δισεκατομμυρίου ευρώ. Οι σχετικές επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν έως το 2013.

4.5 Ο Όμιλος επιβεβαιώνει σαφώς τη δέσμευσή του για την ανάπτυξη μιας τεχνολογίας που θα αποτελείται από μεμονωμένα συστατικά στοιχεία, θα σέβεται το περιβάλλον και θα είναι σε θέση να αποφέρει οικονομικά οφέλη σε διάφορους τομείς: τις μεταφορές, την παραγωγή ενέργειας, τον βιομηχανικό εξοπλισμό και τις οικιακές χρήσεις.

4.6 Οι φιλόδοξες αυτές προοπτικές εντάσσονται στους ευρωπαϊκούς στόχους προς μια οικονομία χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα, αύξηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο, συνεισφορές που αφορούν νέες οικολογικές τεχνολογίες, τη μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2011.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON

⁽⁵⁾ Ευρωπαϊκός Βιομηχανικός Όμιλος για μία ΚΕ ΚΚΥ.